

VLAAMSE COMMISSIE ONROEREND ERFGOED

ADVIES VCOE 2018|067 VAN 26 SEPTEMBER 2018

OVER DE VOORLOPIGE BESCHERMING ALS MONUMENT VAN SECRETARIAAT VAN DE ALGEMENE CENTRALE DER LIBERALE VAKBONDEN VAN BELGIË IN GENT, NAAR AANLEIDING VAN DE ADVIESVRAAG VAN MINISTER GEERT BOURGEOIS VAN 10 AUGUSTUS 2018

De Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed, rechtsgeldig samengesteld, brengt op 26 september 2018 volgend advies uit:

1. De VCOE ontving op 10 augustus 2018 een adviesvraag van Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering en minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed over de voorlopige bescherming als monument van Secretariaat van de Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België, gelegen Koning Albertlaan 95 te Gent. De commissie spreekt zich in voorliggend advies uit over de documenten in het kader van de voorlopige bescherming met name (a) het ministeriële besluit tot voorlopige bescherming, (b) de fotoregistratie, (c) het afbakeningsplan, (d) de lijst van cultuuroederen en (e) het beschermingsvoorstel.
2. Alvorens in te gaan op de diverse artikelen van het ministerieel besluit formuleert de commissie enkele algemene bemerkingen bij voorliggende bescherming. De voorgestelde bescherming kadert binnen het beleidsthema van de herinventarisatie van Gent, die tijdens deze regeerperiode focust op naoorlogse architectuur in Gent en deelgemeenten. In het beschermingsvoorstel wordt de kadering van voorliggende bescherming binnen dit thema gemotiveerd door *'de impact van de naoorlogse bouwfases'* (pagina 4). De commissie vindt deze motivering te mager. Ze verwijst naar de motivering van de architecturale waarde in het ministerieel besluit waarin wordt gesteld dat het complex een voorbeeld vormt van de ontwikkeling van de kantoorbouw in Gent tijdens het interbellum. Verder wordt bovendien vermeld dat het kantoorgebouw van de ACLVB de stilistische evolutie van het interbellum tot in de naoorlogse periode aantoont, zowel in het exterieur als interieur. De commissie is aldus van mening dat de kadering van de bescherming binnen de naoorlogse architectuur in Gent twijfelachtig is en de bescherming aldus beter dient te worden gededd.

Verder merkt de commissie op dat gelijktijdig een beschermingsdossier voor de naastliggende woning Velghe werd opgemaakt. Het beschermingsvoorstel zegt hierover: *'Gezien de huidige samenhang tussen beide panden en parallellen in stilistische keuzes, werd besloten om het beschermingsdossier voor Woning Velghe gelijktijdig op te maken, zie beschermingsdossier 4.001/44021/136.1'*. De commissie wijst erop dat er geen historische link bestaat tussen woning Velghe en het Secretariaat van de Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België in Gent, waardoor beide beschermingsdossiers niet zomaar aan elkaar gekoppeld kunnen worden¹.

Anderzijds merkt de commissie op dat de Inventaris Onroerend Erfgoed stelt dat het lokaal van de Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België, Koning Albertlaan nummer 93, samen met de nummers 95 en 97 deel uitmaakt van een complex van gebouwen, de hoofdzetel van de Liberale Vakbond. Zowel woning Velghe als het Secretariaat van de Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België in Gent worden voor bescherming voorgedragen. Het kantoorgebouw aan de Koning Albertlaan nummer 93 is, volgens het beschermingsvoorstel, *'interessant in relatie tot de bouwevolutie en de historie van het complex'*, maar het bezit een beperktere erfgoedwaarde (pagina 29). Het is echter wel vastgesteld als bouwkundig erfgoed². De commissie vraagt om te onderzoeken of de gevel van het kantoorgebouw erfgoedwaarde bezit

¹ Zie ook VCOE 2018-066 Advies bescherming Gent woning Velghe

² <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/216401>

en aldus in de bescherming kan worden meegenomen, bijvoorbeeld als overgangszone of door de bescherming als stads- of dorpsgezicht te onderzoeken.

3. Artikel 1 van het ministerieel besluit legt de bescherming als monument vast van Secretariaat van de Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België. Artikel 1 verwijst tevens naar het afbakeningsplan en de fotoregistratie die als bijlagen bij het beschermingsbesluit werden gevoegd.
4. Artikel 2 van het ministerieel besluit verwijst naar de erfgoedwaarden die de bescherming als monument verantwoorden en beschrijft de aanwezige erfgoedkenmerken en erfgoedelementen. De commissie erkent de architecturale, artistieke en historische waarden van het Secretariaat van de Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België.
5. De beheerdoelstellingen zijn opgenomen in artikel 3 van het beschermingsbesluit. De commissie vraagt om in functie van de te herstellen glas-in-loodramen een meer concrete beheerdoelstelling te formuleren.
6. Artikel 4 van het ministerieel besluit bevat de voorschriften voor instandhouding en onderhoud van het te beschermen monument. De commissie kan deze voorschriften ondersteunen.
7. In artikel 5 van het beschermingsbesluit worden de toelatingsplichtige handelingen opgesomd. De commissie kan deze ondersteunen.
8. Tot slot formuleert de commissie volgende bemerkingen bij het inhoudelijk dossier:
 - de metalen letters op de deur van de voormalige spreekplaats zijn niet '*wachtkamer*', maar '*wachtzaal*' (pagina 12);
 - op pagina 30 wordt verwezen naar een ensemble burgerhuizen, op de hoek van de Patijntjesstraat en de Aigemstraat, die beschermd zouden zijn als monument. De commissie wijst erop dat dit ensemble beschermd is als stads- en dorpsgezicht³.
9. Op basis van bovenstaande argumentatie en opmerkingen geeft de commissie een voorwaardelijk gunstig advies voor de voorlopige bescherming als monument van Secretariaat van de Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België in Gent. De commissie vraagt:
 - de aanleiding van de bescherming beter te kaderen;
 - te onderzoeken of de gevel van het naastgelegen kantoorgebouw van de ACLVB, Koning Albertlaan 93 in Gent erfgoedwaarde bezit;
 - een concrete beheerdoelstelling voor de glas-in-loodramen te formuleren.

Namens de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed,

Michiel Deweydt

Voorzitter

³ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/10419>